

РІЧНИЙ ЗВІТ ПРО РОБОТУ БІБЛІОТЕКИ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ ЗА 2023-2024 Н.Р.

Бібліотека є одним із найважливіших структурних підрозділів коледжу, який здійснює бібліотечно-інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу та надає допомогу викладачам у всебічному розвитку особистості студентів з глибоко усвідомленою громадянською та соціальною позицією, системою знань та ціннісних орієнтацій.

Підвищуючи рівень інформаційного забезпечення навчального і виховного процесів у коледжі, бібліотека своєю діяльністю сприяла реалізації головної методичної проблеми коледжу 2022-2027 р.р. **«Інноваційна діяльність закладу в системі формування компетентної особистості випускника»** та пріоритетного напрямку діяльності педагогічного колективу в 2023-2024 н.р. **«Активізація національно-патріотичного виховання в умовах воєнного стану»**.

У своїй діяльності бібліотека коледжу керується Конституцією України, законом «Про бібліотеки і бібліотечну справу в Україні», «Стратегією розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» та іншими законодавчими та нормативно-директивними документами в галузі вищої передвищої освіти та бібліотечної справи.

Основні статистичні показники роботи бібліотеки станом на 01.06.2024:

користувачів за єдиним реєстраційним обліком – 458,

всіма структурними підрозділами бібліотеки були обслужені – 916 користувачі.

Протягом 2023-2024 навчального року книговидача склала – 70340 примірників, з них навчальних видань – 63274; відвідування – 17665 (в т.ч відвідування ІРЦ – 748).

На 01.07.2024 року загальний фонд бібліотеки становить 25893 примірників документів на суму 191378 грн., в тому числі навчальної літератури - 7267. Відбулося незначне зменшення загального фонду на 160 одиниць (причини: вилучення критично застарілих видань, недостатнє надходження нових видань, значне зростання цін на книговидавничу продукцію. Протягом 2023-2024 н. р. з фондів бібліотеки було списано і вилучено з різних причин 160 примірників.

Традиційно проводилася робота з організації та збереження книжкового фонду. Серед заходів, спрямованих на фондозбереження, важливе місце мав плановий переоблік фондів, що дало можливість встановити фактичну наявність, виявити відсутні у фонді видання та усунути причини втрати документів. Продовжувалося «очищення» фондів від застарілої та зношеної літератури.

Основою діяльності бібліотеки є формування бібліотечного фонду. Протягом 2023-2024 навчального року бібліотека сприяла забезпеченню якісного навчального та виховного процесів коледжу шляхом формування документної бази на різних носіях та використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Всього упродовж поточного навчального року до бібліотеки надійшло – 10 примірників (згідно акту взамін загублених) на суму 600 грн.

Аналізуючи джерела надходжень нових документів до бібліотек, слід зазначити, що два роки поспіль одним з основних джерел наповнення фонду є дарунки читачів і авторів.

Традиційно, особливу увагу бібліотека коледжу приділяла формуванню фонду періодичних видань. Однак, бібліотека відчула кризовий період друкованих видань на медіа ринку. Оскільки друковані видання скоротили свої бюджети, а деякі припинили своє існування то, як наслідок, зменшилася і кількість фахових періодичних видань. На 2024 рік кількість назв газет і журналів, що передплачуються бібліотекою становить – 11

видань, з них 3- назви газет, 8 – журнали. Витрати на передплату всеукраїнських і обласних періодичних видань у 2024 р. становлять 4094,00 грн.

Додатковим джерелом формування фонду періодичних видань були електронні документи, цифрові копії які не мають друкованих аналогів. У 2023/2024 році користувачі мали доступ до більш як 20 періодичних електронних фахових видань, перелік яких розміщено на блозі бібліотеки у розділі «Е- періодика». Використання технології розпізнавання графічного зображення – QR-коду дає кожному користувачу демодоступ до електронного фахового видання зазначеного в переліку.

Протягом звітного періоду, бібліотека коледжу працювала у тісному контакті з головами циклових комісій. У процесі ресурсного забезпечення інформаційних потреб акцент робився на обов'язковості врахування організаційно-педагогічних особливостей підготовки здобувачів освіти, зафіксованих у навчальних програмах дисциплін, планах та інших програмних і навчально-методичних документах, які встановлюють вимоги до фахівців певного профілю за обраним освітньо-кваліфікаційним рівнем у межах певної спеціальності.

Відповідно до наказу МОН від 02 жовтня 2023 року №1185 та 22 березня 2024 року «Про проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2023-2024 роках (11 клас)», з окремих навчальних предметів, викладачі загальноосвітніх дисциплін були ознайомлені з переліком електронних версій підручників для 11 класу. Вибір підручників, здійснений викладачами, був затверджений педагогічною радою коледжу. Згідно інструктивно-методичних матеріалів було оформлено результати вибору. Використовуючи інформаційне забезпечення «КУРС: ШКОЛА», результати вибору підручників були внесені до спеціальної форми вибору у Державній інформаційній системі освіти <http://diso.gov.ua/> (Інститут освітньої аналітики).

Протягом навчального року викладачам загальноосвітніх дисциплін і студентам був забезпечений доступ до бази повнотекстових підручників Електронної бібліотеки Інституту модернізації змісту освіти.

Значну роль у забезпеченні навчально-виховної діяльності коледжу відіграють сформовані електронні інформаційні ресурси бібліотеки, які є невід'ємною частиною інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування (ДБО) користувачів.

На допомогу плануванню навчально-виховної роботи, підвищенню методичної й педагогічної майстерності надавалась оперативна інформація адміністрації, викладачам, керівникам навчальних груп. З питань новинок управління освітою було укладено:

- інформдайджест «Світ періодики». – 2024. - №1,
- методичний консалтинг «Реалізуємо в роботі. Сучасні технології в освіті»,
- візуалізований бюлетень нових надходжень Newsletter,
- інформаційний лонгрід «Штучний інтелект та інновації в освіті»,
- методичний арсенал «Використання можливостей ChatGPT»,
- електронні інструктивно-методичними рекомендації щодо безпечного перебування у мережі Інтернет,
- огляд фахових видань «Практичні онлайн-інструменти і ресурси»,
- інформ-дайджест «Передплата 2024»,
- віртуальний консалтинг «Педагогічна майстерність – основа іміджу навчального закладу»,
- інформаційний гайд «Веблабораторія творчого бібліотекаря»,
- освітній poradnik «Цифрова конективність сучасного педагога»,
- віртуальний методичний poradnik «Методична робота у вимірах сучасності»,
- інформревію «Особливості навчання в умовах цифровізації освітнього процесу»,
- для викладачів комісії циклу загальноосвітньої підготовки було проведено тренінгове заняття «Інформаційні технології на допомогу освітньому процесу»;

- для викладачів дисциплін музично-теоретичного циклу проведено СЛІК навчання «Інноваційні підходи до професійної музичної освіти» (по сторінках фахових видань).

Основною функцією бібліотеки була інформаційно-освітня діяльність. Користувачам бібліотеки було забезпечено доступ до електронного каталогу, доступ через інтернет до джерел інформації, до електронних навчальних і методичних посібників, списків рекомендованої літератури, мультимедійних продуктів, повнотекстових баз даних тощо.

Формування інноваційного workspace цифрового простору бібліотеки залишається сьогодні трендовим напрямом роботи. Акценти бібліотеки спрямовувались на формування електронних ресурсів. З метою ефективного сприяння навчальному процесу було продовжено упорядкування освітніх ресурсів, зокрема, поповнення електронними підручниками та посібниками сформованої SMART-БІБЛІОТЕКИ. Відредаговані вебнавігатори фахово-орієнтованого електронного контенту для спеціалізацій «Народне пісенне мистецтво», «Видовищно-театралізовані заходи», «Народна хореографія», «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» розміщені на професійному блозі BiblioКульОк.

Бібліотека коледжу виконує просвітницьку місію, допомагаючи студентам користуватися перевагами інформаційного суспільства, реалізуючи їх право на доступ до інформації і знань, сприяє формуванню та вихованню інформаційної культури.

Для самостійної роботи користувачів з інформаційними ресурсами у бібліотеці діє ІРЦ. Цього року бібліотечна зона була переоснащена сучасною комп'ютерною технікою з підключенням до інтернету та Wi-Fi. Користувачі не тільки працювали на комп'ютері, створювали документи, електронні презентації, готували реферати, виконували самостійні роботи, але й мали постійний доступ до сформованої електронної бібліотеки (повнотекстових освітніх матеріалів).

Оскільки бібліотека коледжу функціонує в унікальному просторі, одночасно є організатором цифрових колекцій, виробниками електронного контенту, постачальниками доступу до баз даних та електронних продуктів, то саме у бібліотеці було організовано та проведено цикл консультацій з основ роботи з комп'ютерами, спеціальним програмним забезпеченням та онлайн-інструментами, були проведені уроки з медіаграмотності та інформаційної культури тощо.

Саме з основ медіаосвіти та медіаграмотності бібліотекарами було складено та презентовано інформаційний продукт-ресурс присвячений особистій інфогігієні «Інформаційна гігієна або як не потрапити в маніпуляцію», проведено тренінгове заняття «Інформаційні технології на допомогу освітньому процесу», «Як протистояти інформаційним вірусам», брифінг «Цифрова безпека», укладено добірку онлайн-ресурсів до глобального тижня медіа та інформаційної грамотності.

Бібліотека, як підрозділ навчального закладу, робить вагомий внесок у виховання майбутніх фахівців. Завдяки стильному і сучасному дизайну читачі у бібліотеці почувуються комфортно. Бібліотека є місцем для навчання та активного дозвілля.

Для розвитку емоційної сфери користувачів працівники бібліотеки тільки у II півріччі 2023/2024 н.р. організували і провели низку культурно-мистецьких заходів, а саме:

- історико-патріотичну годину «Ми – єдина держава, ми – єдиний народ»,
- інтелектуальну історико-патріотичну гру «Соборна і неподільна»,
- патріотичну годину «Квіти в полі там, де Крути...»,
- благодійна акція «Даруйте книги з любов'ю»,
- тренінгове заняття «Інформаційні технології на допомогу освітньому процесу»,
- батл-шоу до дня закоханих «Lady and Gentleman»,
- віртуальну екскурсію Національним музеєм Тараса Шевченка,
- доєдналися до поетичного флешмобу «Єднаймо душі словом Кобзаря», взяли участь в онлайн-челенжі віршів «Пророк народжений Україною»,
- літературну Quiz вікторину «Що ми знаємо про Кобзаря»,

- участь у Всеукраїнському інтелектуальному студентському онлайн турнірі «Всесвіт Шевченка: українська ідентичність у часі та просторі» (**зайняли III почесне місце**),
- інтелектуально-літературну Quiz вікторину «Що ми знаємо про Кобзаря?»»,
- інтелектуальну гру-вікторину «Здоров'я – головний життєвий скарб»,
- до Дня відкритих дверей проведена екскурсія-подорож бібліотекою «Коледж культури – вектор твого успіху».

До дня Європи в Україні працівниками бібліотеки коледжу було проведено цикл заходів, а саме: віртуальний екскурс «Історія Євробачення», онлайн вікторину «Відкрій Європу для себе», геокешинг країнами Європи.

До Всесвітнього день без тютюну, разом з медичною сестрою коледжу Лебідь В.М. було проведено інформ-бліц «Твоє життя - твій вибір» та ігрове тренінгове заняття «Ми проти куріння! Ми- здорове покоління!».

Бібліотека активно позиціонувала себе як центр інтелектуального дозвілля навчального закладу та була місцем для реалізації творчого потенціалу читачів. Цьому сприяла організація до Великодня наступних заходів: майстер-класу з писанкарства «Я малюю писаночку», відеоекскурс «Традиції і краса українського Великодня», віртуально-пізнавальна етнорозвідка «Великдень: традиції світу» та народознавча гра-вікторина «Великдень: обряди та традиції», яка створена на онлайн платформі Quizizz.

В день патріотичного дрес-коду, до Всесвітнього дня вишиванки, було проведено інтерактивний лекторій «Вишиті обереги єднання», народознавчу експедицію «Вишиванка VS вишита сорочка», тест на вишинкознавство «Яка вишиванка створена для тебе?», організовано етнографічно книжкову виставку «Сучасна і модна».

Пріоритетним напрямом роботи бібліотеки є збереження, вивчення та популяризація української мови. В рамках реалізації даного напрямку у бібліотеці до Дня української писемності та мови було проведено ряд цікавих заходів: бібліотекарі долучили користувачів до участі у Міжнародному студентському інтелектуальному турнірі «**Молодь та мова - єдність через Слово**», організували та презентували книжково-ілюстративну виставку - вернісаж «Моя свОбода, Воля, правдА», створили та популяризували підбірку сервісів «Мова – код нації», які допоможуть опанувати мову з нуля і «прокачати» вже здобуті знання, провели у групах інтерактивну тематичну онлайн-вікторину «Мова та писемність» створену на платформі цифрового інструменту навчання Kahoot.

Проведення заходів засвідчило, що зустрічі студентства із носіями самотутнього народного мистецтва привертають увагу молоді до української історії, народно-декоративного мистецтва, виховують почуття гордості, патріотизму, викликають повагу до національних традицій

Вже кілька років поспіль у своїй роботі активно використовуємо QR-коди для створення гіперпосилань на додаткові навчальні матеріали, відео-уроки, статті, електронні підручники або інші онлайн-ресурси, які студенти можуть вивчати більш глибоко чи самостійно.

Використання QR-кодів у процесі проведенні культурно-мистецьких заходів, а саме створення онлайн вікторин, стимулює зацікавленість та підвищує мотивацію здобувачів освіти, формує вміння створювати та використовувати QR-коди.

Опановуючи та впроваджуючи в роботу бібліотеки сучасні інформаційні технології, у другому півріччі поточного року освоїли ще один додаток Web 2.0 для підтримки освітніх процесів. За допомогою онлайн-сервісу [LearningApps.org](https://learningapps.org) розпочали створювати інтерактивні, мультимедійні дидактичні вправи, розробляли вікторини, що сприяли формуванню пізнавального інтересу. За допомогою ігрових вправ студенти мали змогу перевірити і закріпити свої знання в ігровій формі. У блозі, у новоствореній рубриці Gameplay розміщено авторські інтелектуальні продукти, а саме онлайн-вікторини: «Здоров'я - головний життєвий скарб»,

«Чорнобиль...Трагедія...Наслідки...», «Відкрий Європу для себе», «Яка вишиванка створена для тебе?»).

Центральне місце в інформаційно –довідковому обслуговуванні займала виставкова діяльність. Було організовано близько 25 книжково-ілюстративних виставок, викладок та переглядів літератури.

Особливу зацікавленість студентів викликала організовані в читальній залі тематичні книжкові виставки:

- книжкова панорама «Ukraine, my Ukraine», «Україна починається з мови», «Джерела духовності», «Освіта у розважальному форматі»,
- книжкова виставка-пам'ять «Біль втрачених поколінь», До Міжнародного дня пам'яті жертв голокосту,
- виставка-реквієм «Крути – жива пам'ять поколінь»,
- книжкова виставка-сюрприз «LAVE IS ...»,
- книжково-ілюстровану виставку-ім'я «Кобзар» – Новий Завіт української нації»,
- книжково-етнографічну виставку «Масляна в Україні»,
- інформаційний стенд «В майбутнє здоровими!»,
- тематична книжкова виставка «Твій вектор успіху» до Дня відкритих дверей,
- книжковою виставка-ім'я «Художник українського слова» до 175 річчя Панаса Мирного,
- виставку-застереження «Не вбивай себе!» до Всесвітнього дня без тютюну, тощо.

Для організації різноманітних тематичних виставок використовували експозиційні зони, тематичні інформаційні куточки, стенди, на яких було представлено інформацію про послуги бібліотеки, анонси подій, тематичні плакати, профорієнтаційні флаєри, тощо.

Усі бібліотечні події та напрацювання висвітлюємо на бібліотечному блозі і каналах соцмереж. Зокрема, на бібліотечній сторінці фейсбуку висвітлюються новини, події, звіти про проведені бібліотекою масові заходи.

Важливим джерелом інформації в сучасному інформаційному просторі виступає блог бібліотеки, який є багатофункціональним інтерактивним інструментом з надання інформаційних послуг користувачам, просування електронних ресурсів. Так, протягом 2023-2024 навчального року, відвідувачі блогу мали доступ до 120 публікацій.

Визначальним напрямом дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування є активна віртуальна бібліотечна виставкова діяльність. Так протягом звітного періоду було складено більше 20 віртуальних виставок. У II півріччі були надані для перегляду:

- «Освіта у розважальному форматі»,
- брифінг «Цифрова безпека»,
- інформ-дайджест «Передплата 2024»,
- «НМТ НА 200: практичні поради щоб скласти на омріяний бал»,
- виставка-інсталяція жіночих романів «Любові чарівні сторінки»,
- віртуальна виставка «Українська мова – код нації»,
- віртуальний колаж з виставки «Джерела духовності»,
- віртуальний консалтинг «Педагогічна майстерність – основа іміджу навчального закладу»,
- інформаційний гайд «Веблабораторія творчого бібліотекаря»,
- віртуальна книжково-ілюстрована виставка-ім'я «Кобзар» – Новий Завіт української нації».

Бібліотека коледжу активно долучилася до ювілейного святкування, 130 річчя нашого земляка Д. Чижевського. В інформаційному просторі соціальних мереж бібліотека презентувала власний медіа продукт кращого напрямку, а саме віртуальну історичну експедицію «Чижевський – мега зірка з Олександрії». Всі віртуальні бібліотечні виставки можна переглянути, як на блозі так і на YouTube-каналі бібліотеки.

Бібліотека була провайдером інформаційних та культурно-освітніх послуг з якісним контентом для всебічного розвитку здобувачів освіти.

Ефективним, динамічним видом популяризації бібліографічної продукції у мережі «Інтернет» є блог бібліотеки та соціальні мережі, які дають змогу швидше і оперативніше поширювати форм промоції: інформацію про щойно опублікований ресурс, покажчик, онлайн-вікторину тощо.

Для обміну й поширення мультимедійного контенту активно використовуємо: відео (YouTube), фото (Facebook , Instagram), документи (SlideShare, Calameo).

Щорічно бібліотека бере активну участь у рекламній компанії до Дня відкритих дверей. Для майбутніх абітурієнтів в читальній залі було організовано виставку-компас «Нововведення вступної кампанії 2024-2025 р.р.». З метою зацікавлення майбутніх абітурієнтів вже традиційними стали екскурсії-подорожі бібліотекою. Так, цього року були проведені експрес-заняття з розкриття фондів бібліотеки, знайомство з електронним каталогом та базами даних, оформлення та розповсюдження візитівок. На офіційній сторінці бібліотеки у Фейсбук, у блозі «БібліоКульОк» здійснювалась потужна рекламна компанія Дня відкритих дверей.

Упродовж звітнього року проводився комплекс організаційних, інноваційно технологічних, соціально спрямованих заходів, які забезпечували раціональне виконання бібліотечних процесів і операцій. Було розроблено, відредаговано та затверджено нормативно-інструктивні документи: «Правила користування бібліотекою», «Правила користування ІРЦ», «Положення про ЕК бібліотеки коледжу», «Положення про систему каталогів і картотек», «Положення про бібліотечну раду» тощо.

Підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців є невід'ємною складовою розвитку вузівської бібліотеки. Ефективною формою підвищення кваліфікації є самоосвіта, самостійне вивчення методичних матеріалів, професійної літератури, фахових науково-виробничих, інформаційних друкованих періодичних видань «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика», «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник», «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» та фахових онлайн видань.

Варто відзначити, надаючи інформаційно-бібліотечні послуги, належну увагу приділяли підвищенню кваліфікації та удосконаленню професійних навичок. Сьогодні, сучасний функціонал бібліотечних працівників зорієнтований на розширення професійних компетенцій шляхом постійного навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації. Особливу увагу сьогодні звернено на удосконалення навичок роботи з електронними інформаційними ресурсами та базами даних, тощо.

Фахівці бібліотеки постійно підвищують рівень власних цифрових компетентностей на різних освітніх платформах, зокрема Т.М. Теличко та О.М. Макаренко успішно закінчили курс «Вікіпедія для навчання» (базовий рівень) на платформі масових відкритих онлайн-курсів **Prometheus**, про що засвідчують отримані сертифікати (16.04.2024 року).

Протягом навчального року, разом зі студентами, брали участь у Міжнародних та Всеукраїнських інтелектуальних онлайн-турнірах.

За внесок, який був невід'ємною частиною успіху Міжнародного студентського інтелектуального онлайн-турніру «Молодь та мова – єдність через слово» (до Дня української писемності та мови, 8 листопада 2023року) Т.М. Теличко, О.М. Макаренко були відзначені подяками.

14 березня 2024 року за енергію та ентузіазм вкладені в організацію Всеукраїнського інтелектуального студентського онлайн-турніру «Всесвіт Шевченка: українська ідентичність у часі та просторі» до 210-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка Т.М. Теличко та О.М. Макаренко були відзначені подяками (студентська команда зайняла III місце).

20-21 вересня 2023року були учасниками обласного семінару-практикуму «Бібліотека і молодь – працює на майбутнє» (на базі Кіровоградської обласної бібліотеки для юнацтва ім Є. Маланюка).

14 листопада 2023 р. завідувач бібліотекою Т.М. Теличко прийняла участь у практикумі для фахівців спеціальних бібліотек навчальних закладів міста Олександрії «Державна статистична звітність бібліотек 2023 року».

Для підвищення професійної компетентності та соціальної значущості професії бібліотекаря в суспільстві, сприяння професійному розвитку, поширенню та впровадженню інноваційного досвіду роботи взяли участь у Конкурсі бібліотечних онлайн-сервісів ЗФПО «**Найкращий бібліотечний онлайн-сервіс 2024**». Складена презентація онлайн-сервісу, а саме блогу бібліотеки, в кінці травня 2024 року була направлена для участі у даному конкурсі.

Отже, бібліотека застосовує сучасні досягнення в галузі інформаційних, комунікаційних і мультимедійних технологій, активно впроваджує їх в бібліотечні процеси. Відповідно до потреб забезпечує широкий доступ до власних ресурсів, послуг і продуктів, гармонійно поєднує традиційні та електронні форми у бібліотечному сервісі.

Бібліотека коледжу – це інтелектуальна, комунікаційна, інноваційна відкрита платформа, яка розвиває творче, комфортне і безпечне середовище, що сприяє, навчанню, викладанню й саморозвитку.

ПРОПОЗИЦІЇ:

1. Скласти, відредагувати та затвердити нормативно-інструктивні документи бібліотеки Олександрійського фахового коледжу культури і мистецтв.
2. На допомогу формуванню інформаційної культури та інформаційної грамотності користувачів бібліотечних послуг, удосконаленню навичок медіасвідомості та медіаграмотності сформувати «Кейс медіа-івентів».